

Kardinaal Godfried Danneels

Geboren te Kanegem op 4 juni 1933

Gewijd tot priester op 17 augustus 1957

Gewijd tot bisschop van Antwerpen op 18 december 1977

Benoemd tot aartsbisschop van Mechelen-Brussel op 21 december 1979

Verheven tot kardinaal op 2 februari 12983

Overleden te Mechelen op 14 maart 2019

"Verschenen is de menslievendheid van onze God"
(Tit 2,11)

Homilie bij de Uitvaart van kardinaal Danneels

Kathedraal Mechelen 22 maart 2019

Goede vrienden. Het was in de laatste dagen van 1977 dat kardinaal Danneels in Antwerpen tot bisschop werd gewijd. Het was de derde zondag van de advent. Enkele dagen later was het Kerstmis. In de liturgie wordt dan gelezen uit de Brief van Paulus aan Titus over Gods goedheid en menslievendheid. Het is die lezing die we zopas gehoord hebben. Uit die lezing koos kardinaal Danneels zijn bisschopsleuze: *Apparuit humanitas Dei nostri, verschenen is de goedheid en de menselijkheid van God*. Die enkele woorden leiden ons binnen in het hart van het evangelie. En ze laten ons ook zien hoe de Kardinaal zijn roeping als priester en als bisschop heeft beleefd, al die jaren lang.

"Verschenen is Gods goedheid en menslievendheid". Het is zo mooi en zo juist vertaald in het Latijn: *humanitas Dei*, Gods menselijkheid. God die niet alleen gedreven is door een grote liefde voor zijn mensen, maar die ook zelf mens is geworden. En daarom ook ze menselijk met ons omgaat. Niet eisend, niet dwingend, niet veroordelend. Hij heeft ons gered, staat er, "*niet omdat wij iets goeds gedaan zouden hebben, maar alleen omdat Hij barmhartig is*". Vele tijdgenoten hebben de indruk dat geloof en godsdienst mensen eerder belemmeren om in alle vrijheid hun geluk uit te bouwen. Ze hebben het gevoel dat het altijd om moeten gaan of om niet mogen.

Natuurlijk is mens zijn een ernstige aangelegenheid en liefde kan veeleisend zijn. Toch is het evangelie het goede nieuws van Gods menslievendheid. In alle toonaarden wordt ons dat ene toegezegd: dat God op menselijkheid is bedacht, dat we door Hem gekend en bemind zijn en radicaal aanvaard, ook in onze broosheid en eindigheid, zelfs in onze zonde. Ja, verschenen is de goedheid en de humaniteit van God. Het is ons geluk en on heil. Daarom zijn we niet zonder hoop. En daarom is het evangelie voor allen die het horen willen een oproep tot ware menselijkheid. Dat kardinaal Danneels net die woorden tot zijn bisschopsleuze heeft gekozen, tekent hem ten voeten uit. Het is de wijze waarop hij een goede herder is geweest gedurende al die vele jaren. Datzelfde Goed Nieuws van Gods goedheid en menselijkheid hoorden we daarnet reeds in het evangelie; het verhaal van het begin van Jezus 'prediking waar hij op de Sabbat uitgenodigd wordt om de profetie van Jesaja te lezen: " De geest van de HEER rust op Mij: Hij heeft Mij gezalfd om aan de armen de blijde boodschap te brengen"

Jezus herkende zich in deze woorden van Jesaja en onderscheidde vandaaruit zijn zending. Het is trouwens ook in deze tekst dat we voor het eerst het woord “evangelie” terug vinden. Dit werd dan ook het sleutelwoord om de zin van Jezus’ zending te duiden; de zending van Hem die niet gekomen is om te oordelen maar om te redden. We zijn door God gekend en worden door Hem bemind zoals we zijn. En dat is juist “de vreugde van het Evangelie”, zoals paus Franciscus ons zegt.

Kardinaal Danneels wijdde zijn leven aan de verkondiging van dit evangelie. In navolging van Jezus ontving hij overvloedig de Geest en zijn zalving. Vanuit zijn gave van het woord en met de eenvoud van hart – kenmerk van ware leerlingen van Christus – werden zovelen diep geraakt, hier bij ons, en in de wereldkerk. Zijn vele jaren als priester en bisschop, waren ook jaren van een belangrijke ommekeer, zowel voor de Kerk als voor de samenleving. Het was het einde van een tijdperk en het begin van een ongekende, onzekere toekomst. Zeker niet eenvoudig om gids en herder te zijn. Maar hij was het met moed en gezag, ook altijd weer *zonder het geknakte riet te breken en de kwijnende vlasspit te doven*. De woorden van de Kardinaal bij de uitvaart van Koning Boudewijn gelden nu ook voor hem: “Er zijn koningen die meer zijn dan koning; zij zijn herders van hun volk”.

De Kardinaal had de gave van het woord. Door dat woord, met zoveel innige bezieling gesproken en geschreven, heeft hij het hart van velen geraakt. Door dat woord heeft hij ons altijd naar de bron geleid. Hij heeft geen nostalgie naar het verleden. In trouw aan het Tweede Vaticaanse Concilie was hij fundamenteel overtuigd van de noodzaak van vernieuwing en hervorming in de Kerk, in hoofd en leden. Een open Kerk die zich niet boven de mensen verheft, maar meevoelt met de vreugde en de hoop, maar ook met het verdriet en de angst van de mensen.

Vernieuwing en hervorming: dat wilde hij echt. Maar niet zonder herbronning, niet zonder spiritualiteit, niet zonder een doorleefde liturgie, niet zonder gebed. Die zorg voor de binnenkant was bij hem te midden van alle structuurhervormingen altijd prioritair.

Hij wist ook dat er voor onze Kerk geen toekomst was zonder de andere christelijke Kerken; de oecumenische dialoog lag hem nauw aan het hart zoals hij ook overtuigd was van het belang van de interreligieuze dialoog en van het belang van andere religieuze tradities in ons land.

Op een uitvaart eert men iemand niet door hem de hemel in te prijzen. Op een uitvaart wordt gebeden om genade en ontferming. Dat geldt ook voor kardinaal Danneels. Toen hij vijftienzeventig werd en men hem in een interview polste naar wat hij zou vragen als hij op het einde voor God zou verschijnen, antwoordde hij: “om barmhartigheid om wat ik niet goed heb gedaan.” Toen enkele jaren geleden zijn biografie werd voorgesteld, heeft hij voor de laatste keer nog publiek het woord genomen. Toen was de Kerk door misbruik in haar eigen kring met zonde en zwakheid geconfronteerd. En ook toen heeft hi gezegd: “waarin ik te kort schoot, reken ik op Gods vergeving”. Dat is vandaag ons aller gebed. Met een hart vol dankbaarheid en in diepe genegenheid. Wees genadig, Heer, voor hem die U met zoveel liefde heeft gediend en ontvang hem met liefde in uw huis.

Jozef, kardinaal De Kesel,
Aartsbisschop Mechelen-Brussel.

Verantwoordelijk uitgever: Roger Matthys, FIAT-Vereniging vzw Copyright © 2018 – Alle rechten voorbehouden.
P/A Diocesaan Pastoraal Centrum, Frederik de Merodestraat 18 - 2800 Mechelen

Uw naam en e-mailadres zijn door de FIAT-Vereniging vzw in een bestand opgenomen zodat wij u verder op de hoogte kunnen houden van onze activiteiten en initiatieven. Overeenkomstig de Belgische en Europese regelgeving over de “privacy” heeft u recht op inzage, aanpassing en schrapping van de door ons bewaarde gegevens.

Voor meer informatie verwijzen we u graag naar onze privacyverklaring; zie <https://associationfiat.com>

Wenst u zich uit te schrijven voor onze nieuwsbrief? Gelieve ons te contacteren via association.fiat@telenet.be of +32 (0) 15 298 466